

Bestemmelsen giver adgang til, at læger, sygeplejersker og jordemødre, jf. herved § 42 a, stk. 5, ved opslag i elektroniske systemer, når dette er nødvendigt, indhenter helbredsoplysninger m.v. efter samtykke fra den registrerede patient i andre situationer end dem, der er omfattet af § 42 a, stk. 1 eller 2. Hermed er der, sammenholdt med § 42 a, stk. 5, gjort udtømmende op med personkredsen, som kan indhente helbredsoplysninger m.v. efter stk. 3, jf. bemærkningerne til § 42 a, stk. 1.

Der kan gives generelt samtykke til, at en eller flere læger, sygeplejersker eller jordemødre indhenter alle oplysninger, som vedkommende har adgang til at indhente. Muligheden for at give et delvist samtykke svarer til mulighederne for delvist at frabede sig indhentning af oplysninger. Der henvises i den forbindelse til de specielle bemærkninger til § 42 a, stk. 4.

Til § 42 a, stk. 4

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 4.2.1.1.

Efter bestemmelsens stk. 4 kan patienten frabede sig, at en læge, sygeplejerske eller jordemoder indhenter oplysninger efter stk. 1. Hvorvidt en teknisk adgang konkret må benyttes til at foretage opslag, vil afhænge af, i hvilket omfang patienten har frabedt sig indhentning af oplysningerne, jf. stk. 4.

Patienten vil efter stk. 4 generelt kunne frabede sig, at læger, sygeplejersker og jordemødre indhenter helbredsoplysninger m.v. om vedkommende i elektroniske systemer. I nogle tilfælde vil det i realiteten indebære, at patienten frabeder sig behandling. I andre tilfælde vil behandlingen kunne ske, men på et begrænset grundlag.

Patienten vil endvidere kunne frabede sig, at en bestemt læge, sygeplejerske eller jordemoder eller flere læger, sygeplejersker eller jordemødre på en sygehusafdeling, i et sundhedsfagligt team eller lignende indhenter oplysninger efter stk. 1. Tilkendegivelsen indebærer ikke, at sygehuset m.v. har en pligt til at ændre på arbejdsfordelingen eller -rutinerne.

Så længe det ikke teknisk er muligt at blokere adgangen til kategorier af helbredsoplysninger m.v., har patienten kun mulighed for at frabede sig, at en bestemt læge, sygeplejerske eller jordemoder indhenter oplysninger efter stk. 1. Patienten har endvidere mulighed for generelt at frabede sig, at læger, sygeplejersker eller jordemødre indhenter oplysninger efter stk. 1. I det omfang det teknisk bliver muligt at håndtere i praksis, vil patienten kunne frabede sig indhentning af bestemte kategorier af helbredsoplysninger.

Hvis en patient ikke selv er i stand til at frabede sig, at der indhentes helbredsoplysninger m.v., indtræder den eller de personer, som efter lovgivningen er bemyndiget hertil, i patientens rettigheder, jf. § 14, i det omfang det er nødvendigt for at varetage patientens interesser i den pågældende situation.

Det forudsættes, at patienterne informeres om deres ret til at frabede sig indhentning af oplysninger. Denne information kan gives direkte af de pågældende læger, sygeplejersker eller jordemødre eller i mere generel form, f.eks. ved patientinformationsmateriale i form af brochurer eller anden skriftlig vejledning, typisk i forbindelse med, at patienten giver informeret samtykke til selve behandlingen, jf. sundhedslovens § 15. En sådan information vil være tilstrækkelig.

Kan § 42 a, stk. 1, ikke anvendes, fordi patienten frabeder sig indhentning af oplysninger efter bestemmelsen, er der en formodning for, at patienten også dermed frabeder sig videregivelse efter lovens § 41, stk. 3, og at § 41, stk. 2, nr. 1, således heller ikke vil kunne benyttes.

Hvis der tidligere har været givet et samtykke efter lovens § 41, stk. 1, og dette tilbagekaldes i en situation, hvor lægen, sygeplejersken eller jordemoderen har adgang til de relevante oplysninger i et elektronisk system, vil der ligeledes være en formodning for, at patienten med tilbagekaldelsen også frabeder sig opslag efter den foreslåede § 42 a.

Videregivelse fra en vagtlæge eller lignende til patientens alment praktiserende læge, jf. § 41, stk. 2, nr. 5, vil kunne ske, uanset patienten frabeder sig indhentning efter den foreslåede § 42 a, stk. 1.

Patienterne har efter sundhedslovens § 16, stk. 1, ret til at få information om deres helbredstilstand og om behandlingsmulighederne, herunder om risiko for komplikationer og bivirkninger. Med lovforslagets § 1, nr. 2, får patienterne i denne sammenhæng også en udtrykkelig ret til at få information om de mulige konsekvenser for behandlingsmulighederne, hvis patienten frabeder sig indhentning af oplysninger. Patienten har herunder ret til at få information om de mulige konsekvenser for risikoen for komplikationer og bivirkninger.

Den foreslåede bestemmelse træder i stedet for persondatalovens § 35 i relation til lægers, sygeplejerskers og jordemødres indhentning af elektroniske helbredsoplysninger m.v. efter § 42 a, stk. 1, i det omfang, den registrerede – eller en anden person efter konkret fuldmagt – har frabedt sig indhentning af oplysninger om patienten.